

GEOGRAFÍA E HISTORIA

CURS 2024-2025

BACHILLERATO

CRITERIOS DE EVALUACIÓN

Criterios de evaluación establecidos en base al DECRETO 108/2022, de 5 de agosto, del Consell, por el cual se establecen la ordenación y el currículo de Bachillerato.

HISTORIA DEL MUNDO CONTEMPORÁNEO 1º BACHILLERATO

Competencia específica 1.

- Buscar, seleccionar y emplear información sobre el pasado y el presente en distintos tipos de fuentes, evaluando de manera crítica su grado de fiabilidad e interés y aplicando los métodos, técnicas y conceptos de la ciencia histórica.
- Emplear las técnicas y los métodos básicos de la investigación en historia para buscar información sobre el pasado y el presente, y evaluar su grado de interés y veracidad.
- Justificar la veracidad o corrección de afirmaciones sobre hechos del pasado y del presente contenidas en varios tipos de fuentes, de acuerdo con criterios científicos.
- Elaborar síntesis y formular hipótesis, individualmente y en grupo, sobre hechos del pasado y del presente, y verificar su validez a partir de fuentes de información fiables. Interpretar y elaborar mesas, gráficos y mapas con información histórica, tanto en formato analógico como digital.
- Aceptar la diversidad de interpretaciones historiográficas y reconocer la provisionalidad y perfectibilidad del conocimiento histórico.

Competència específica 2.

- Describir y contextualizar los hechos y procesos más importantes de la historia contemporánea, reconociendo en ellos el origen de los rasgos geopolíticos, sociales, económicos y culturales del mundo actual y explicándolos por medio de la causalidad histórica.
- Construir relatos o síntesis descriptivos y/o explicativos sobre los hechos y procesos históricos más relevantes de la historia del mundo contemporáneo.
- Identificar y clasificar los tipos de relaciones causales más habituales para la explicación del pasado.
- Explicar las relaciones causales que existen entre los hechos y procesos históricos del pasado y las problemáticas políticas, económicas, sociales y culturales más relevantes del presente.
- Analizar y comentar críticamente fuentes históricas primarias y secundarias, así como información procedente de los medios de comunicación.

Competència específica 3.

- Analizar las principales ideologías, revoluciones y cambios políticos de la época contemporánea, así como los diferentes regímenes políticos a que han dado lugar, evaluando críticamente su carácter democrático o autoritario.
- Explicar el origen, describir los rasgos fundamentales y diferencia entre sí las principales ideologías políticas de la época contemporánea.

- Identificar, describir y analizar los principales procesos revolucionarios contemporáneos, y explicar su influencia sobre cambios históricos y regímenes políticos en contextos pasados y presentes.
- Expresar opiniones informadas y críticas sobre el grado democrático o autoritario de propuestas e instituciones políticas del mundo actual, y particularmente del propio entorno.

Competencia específica 4.

- Analizar la evolución de las relaciones internacionales y los conflictos bélicos de la época contemporánea, atendiendo a sus causas y consecuencias y valorando los esfuerzos realizados para mantener la paz y hacer cumplir los derechos humanos.
- Analizar las causas, desarrollo y consecuencias de los principales conflictos bélicos en la época contemporánea y reconocer su importancia como factores de cambio histórico.
- Buscar información veraz y relevando sobre conflictos y situaciones actuales de incumplimiento de los derechos humanos en el plano internacional y relacionarlos con sus precedentes históricos.
- Emplear técnicas y métodos propios de la disciplina histórica para el análisis y explicación de las relaciones internacionales y de las causas y consecuencias de los conflictos.
- Identificar y valorar los principales esfuerzos y contribuciones de la época contemporánea para el mantenimiento de la paz internacional y el respeto a los derechos humanos.

Competencia específica 5.

- Identificar y analizar los cambios demográficos, económicos, sociales y culturales provocados por la aplicación de diferentes sistemas económicos a lo largo de la época contemporánea, comparando y valorando sus consecuencias para las condiciones de vida de las personas.
- Identificar y diferenciar el origen y rasgos de los diferentes modelos de organización económica y social propuestos y aplicados a lo largo de la época contemporánea.
- Analizar y evaluar las repercusiones sociales, políticas, culturales y medioambientales de diferentes sistemas de organización económica implantados en varios espacios geopolíticos contemporáneos.
- Realizar juicios de valor y propuestas de mejora sobre diferentes actuaciones del pasado o propuestas de futuro relativas al desarrollo económico y sus consecuencias sociales y medioambientales.

Competencia específica 6.

- Examinar los cambios y permanencias en la organización social de la población, investigando las aportaciones de los diferentes grupos sociales a los procesos históricos y adoptando una posición crítica frente a las desigualdades sociales y las situaciones de discriminación.
- Incorporar al propio relato histórico la diversidad de grupos y movimientos sociales de la contemporaneidad y analizar sus características y aportaciones a los procesos de cambio histórico.

- Identificar las causas, desarrollo, resolución y consecuencias de los principales conflictos sociales de la época contemporánea.
- Evaluar la contribución de diferentes movimientos y agentes sociales de la época contemporánea a la mejora de las condiciones de vida de las personas.
- Reconocer las desigualdades sociales y otras situaciones de discriminación de colectivos en el pasado y en el presente, adoptando una actitud crítica frente a ellas.

Competencia específica 7.

- Identificar, definir y analizar en su contexto las principales corrientes y manifestaciones culturales y artísticas de la época contemporánea, valorando la herencia que suponen en sí mismas y reconociendo en sus planteamientos el origen de la cultura actual.
- Identificar y definir las principales corrientes culturales y artísticas de la época contemporánea, e interpretar el significado de sus producciones materiales e inmateriales más significativas. Relacionar las nuevas formas, técnicas y canales de expresión y comunicación propios de la época contemporánea con las circunstancias históricas y avances técnicos que las han hecho posibles.
- Reconocer la vinculación e influencias existentes entre las formas de expresión cultural desarrolladas en los últimos dos siglos y las principales corrientes artísticas y culturales de la época actual.
- Valorar la importancia del patrimonio cultural y artístico contemporáneo como una herencia de toda la humanidad que hay que conocer, respetar y preservar.

Competencia específica 8.

- Reconocer y analizar los retos más relevantes del mundo actual, analizando su origen, causas e implicaciones para el presente y el futuro, formando juicios personales informados, críticos y comprometidos con la mejora del entorno.
- Identificar los principales conflictos, retos y problemas del mundo actual y buscar información contrastada y veraz sobre sus orígenes históricos, su evolución y sus riesgos presentes y futuros.
- Elaborar y exponer, de manera individual y grupal, trabajos de síntesis o proyectos que analicen y valoren los retos del mundo actual, a partir de información procedente de fuentes diversas y contrastadas.
- Formar y expresar opiniones propias, coherentes, informadas y críticas, sobre problemas y retos sociales de relevancia local o global.
- Debatir sobre los principales problemas y retos del presente y formular propuestas de mejora.

Competencia específica 9

- Incorporar la perspectiva de género en el estudio de la historia del mundo contemporáneo, investigando los movimientos feministas en su contexto y adoptando una actitud proactiva en torno al logro de la igualdad efectiva entre hombres y mujeres.
- Emplear la perspectiva de género en el estudio de la realidad histórica contemporánea, con el fin de reconocer y analizar la desigualdad existente entre hombres y mujeres.
- Identificar e incorporar al relato histórico las ideas y movimientos feministas de la época contemporánea, así como sus protagonistas principales.

- Mostrar una actitud proactiva hacia la igualdad efectiva entre hombres y mujeres, así como sobre la prevención de la violencia de género.

HISTORIA DE ESPAÑA. 2º BACHILLERATO

Competencia específica 1.

- Comparar los distintos regímenes políticos de la historia española usando conceptos históricos, explicar los cambios y la continuidad entre ellos identificando las causas y reconocer su huella en el presente.
- Construir una síntesis cronológicamente ordenada y coherente, usando los términos adecuados sobre hechos, procesos y personajes relevantes de los distintos regímenes políticos desde el fin de la Monarquía absoluta hasta la actualidad.
- Elaborar juicios propios sobre la distinta relevancia de los textos constitucionales de los diferentes regímenes políticos, como garantía de los derechos y libertades de los españoles.
- Aportar posibles motivos sobre el cambio, la continuidad y la causalidad, así como de la distinta relevancia otorgada a unos hechos históricos sobre otros en diferentes momentos del pasado y en el presente.

Competencia específica 2.

- Buscar, identificar y seleccionar la información en lo referente a acontecimientos y procesos históricos a partir de distintas fuentes documentales, llevando a cabo un análisis crítico de la información que proporcionan.

- Identificar la información sobre el pasado y desarrollar técnicas de crítica de las fuentes históricas, analizando su origen, fiabilidad y relevancia.
- Utilizar la información contenida en diferentes fuentes documentales para explicar procesos históricos y para entender su trascendencia en el mundo actual.
- Detectar y rechazar prejuicios o estereotipos no fundamentados en hechos y saberes, sino en opiniones que no han sido contrastadas ni obtenidas a partir de fuentes veraces.

Competencia específica 3.

- Contrastar las identidades individuales con las colectivas, reconociendo la existencia de identidades múltiples en construcción que se tienen que respetar y valorar.
- Analizar el origen de las identidades regionales y nacionales que se han ido construyendo en la historia contemporánea española, reconociendo la diversidad de identidades, así como los distintos sentimientos de pertenencia y símbolos comunes.
- Identificar los principales procesos políticos, culturales y administrativos que han contribuido a la construcción de la nación española.
- Elaborar juicios propios sobre los resultados de las principales acciones llevadas a cabo por parte de colectivos sociales o de las Administraciones en el proceso de construcción de las identidades nacionales y regionales, entendiendo que es un proceso en continua estructuración.

Competencia específica 4.

- Explicar la evolución de la economía española, reconociendo los progresos logrados y las limitaciones persistentes en la evolución del nivel de vida, las condiciones laborales y

la cohesión social a lo largo del tiempo, así como su repercusión en la sostenibilidad, tomando en consideración las desigualdades sociales y territoriales.

- Describir la evolución económica española, teniendo en cuenta la de los países de su entorno, valorando sus efectos en cuanto a la desigualdad social, desequilibrios territoriales y degradación ambiental.
- Elaborar juicios propios sobre el proceso de modernización económica y social en la España contemporánea, a partir del análisis de fuentes históricas y de los debates historiográficos existentes sobre el desarrollo.
- Contextualizar los conceptos de progreso y modernización en diferentes momentos históricos, entendiendo que son procesos de múltiples causas.
- Identificar las medidas adoptadas por el Estado para lograr el bienestar de la población.

Competencia específica 5.

- Reconocer el origen de la diversidad ideológica de las distintas culturas políticas en la evolución histórica española.
- Explicar las causas de la conformación de las distintas culturas políticas, teniendo en cuenta la diversidad de condiciones de vida que ha dado lugar a conflictividades sociales a lo largo de la historia española.
- Identificar y contextualizar las principales culturas políticas, sus formas de organización y sus proyectos políticos, analizando las motivaciones que han conducido a algunos sujetos a llevar a cabo distintas acciones, así como las medidas consiguientes adoptadas por el Estado.

- Generar opiniones argumentadas y contrastadas sobre la función que han desarrollado las distintas ideologías en la estructura social y política de la España contemporánea.

Competencia específica 6.

- Contextualizar la posición española en la historia del mundo, señalando particularidades y parecidos de su evolución histórica y teniendo en cuenta los compromisos actuales con el europeísmo, la cooperación y la seguridad conjunta.
- Reconocer el valor geoestratégico de España en la evolución histórica contemporánea, así como su influencia en las relaciones internacionales.
- Identificar los principales compromisos del Estado español, tanto los derivados de su integración en la Unión Europea como los que corresponden a un país comprometido con la cooperación, solidaridad y ejercicio de la ciudadanía ética.
- Señalar los retos globales, caracterizando las singularidades y la evolución del caso español respecto a otros países europeos y sus conexiones con procesos históricos relevantes, detectando los estereotipos que están asociados.

Competencia específica 7.

- Incorporar la perspectiva de género en el análisis histórico, promoviendo actitudes de reivindicación de la igualdad efectiva entre mujeres y hombres.
- Introducir la perspectiva de género en la observación y el análisis de la realidad histórica, recuperando figuras individuales y colectivas que hayan contribuido a la emancipación femenina y a la equiparación de derechos entre ambos géneros.

- Identificar los mecanismos de dominación que han generado y mantenido la desigualdad entre hombres y mujeres, los roles asignados y los espacios de actividades ocupados tradicionalmente por las mujeres.
- Analizar fuentes literarias y artísticas que contribuyen a entender el rol de las mujeres en la historia española.

Competencia específica 8.

- Reconocer el valor del patrimonio cultural e histórico como conformador de la memoria colectiva, participando en la elaboración y difusión de propuestas que favorezcan su preservación y valoración.
- Identificar las características más destacadas de los elementos patrimoniales existentes en la historia contemporánea española.
- Realizar trabajos de investigación históricos e historiográficos que generen productos relacionados con la memoria colectiva sobre acontecimientos, personajes o elementos patrimoniales de interés.
- Participar en la elaboración y difusión de propuestas que favorezcan la preservación y valoración del patrimonio histórico, considerándolo un bien común que hay que proteger

HISTORIA DEL ARTE. 2º BACHILLERATO

Competencia específica 1

- Elaborar una definición de la obra de arte teniendo en cuenta las aportaciones realizadas por la historiografía artística.

- Recabar información sobre los cambios producidos en la concepción del arte en distintos momentos históricos y en diversas culturas.
- Comparar las distintas concepciones que sobre la obra de arte ha aportado la historiografía artística.
- Debatir sobre el concepto de arte utilizando las aportaciones más importantes realizadas por la historiografía artística e incluyendo una reflexión propia.
- Elaborar una definición de la obra de arte que incluya la información extraída de fuentes historiográficas, la reflexión realizada sobre ella y las conclusiones a las que se haya llegado después del proceso de debate.
- Valorar y respetar la diversidad de manifestaciones artísticas tanto del pasado, como del presente.

Competencia específica 2

- Identificar las distintas funciones que la obra de arte ha desempeñado a lo largo del tiempo, describirlas y compararlas realizando apreciaciones personales.
- Identificar en la obra de arte un medio de comunicación y de disfrute estético inherente a la condición humana.
- Analizar una obra de arte significativa identificando y explicando la función para la que fue creada.
- Relacionar la función de las obras de arte tanto con las circunstancias dominantes de la época en las que fueron creadas como con la mano creadora que les dio forma.

- Señalar los distintos papeles que en la actualidad puede tener la obra de arte, resaltando la diversidad de funciones que ejerce y detectando las polémicas en las que puede verse inmersa.

Competencia específica 3

- Identificar, caracterizar y comparar los principales estilos artísticos que se han sucedido a lo largo de la historia, utilizándolos para clasificar las obras de arte más representativas a distintas escalas.
- Identificar y describir los estilos más importantes de la Historia del Arte.
- Ubicar obras de arte tanto locales como globales en los estilos artísticos que las crearon y señalar sus rasgos estilísticos más importantes.
- Detectar algunas personalidades creadoras que fueron capaces de salirse del esquema estilístico dominante en su época y valorar el avance que supuso su obra.
- Manifestar interés y respeto por la diversidad artística de las sociedades humanas.

Competencia específica 4

- Explicar la obra de arte interpretando correctamente su lenguaje artístico y sus características estilísticas, identificando los mensajes que transmite e incluyendo en las explicaciones los conceptos fundamentales, términos y vocabulario propios de la materia.
- Localizar los elementos formales, técnicos, simbólicos y estilísticos que forman parte del lenguaje artístico implícito en una obra de arte.

- Aplicar un método de comentario artístico que permita interpretar la obra de arte identificando tanto los elementos intrínsecos (materiales, formas y símbolos) como los extrínsecos (mano creadora, clientela y condiciones económico-sociales).
- Elaborar explicaciones de obras de arte basadas en el método de comentario artístico establecido, utilizando la terminología y el vocabulario específico de la materia y diversos formatos tanto orales como escritos.
- Expresar sentimientos propios ante las creaciones artísticas, respetando la diversidad de percepciones ante la obra de arte y superando estereotipos y prejuicios.

Competencia específica 5

- Identificar y explicar la obra de mujeres creadoras dentro de la historia del arte y visibilizar sus aportaciones más importantes.
- Identificar las obras de mujeres artistas a lo largo de la historia del arte.
- Realizar biografías de mujeres artistas para ser expuestas a través de escritos o producciones digitales que incluyan sus aportaciones y obras más importantes.
- Analizar críticamente la imagen que se ha dado de la mujer en la historia del arte, mediante el análisis comparativo de obras de distintas épocas en las que esté representada la figura femenina.
- Mostrar una actitud compatible con la defensa de la igualdad entre hombres y mujeres a la hora de trabajar con obras de arte.

Competencia específica 6

- Analizar el patrimonio artístico, resaltando su capacidad para conformar identidades individuales y colectivas, valorando su aportación a la cultura y reconociendo su papel como elemento dinamizador de la economía.
- Identificar y analizar la presencia del arte en la vida cotidiana, señalando sus vínculos con la realidad social y valorando su utilización como objeto de consumo.
- Definir las categorías de protección de los elementos artísticos más importantes que contempla la legislación.
- Valorar el patrimonio artístico a nivel local y global, identificar sus características principales y participar de manera activa en la conservación del más cercano.

Competencia específica 7

- Utilizar recursos variados para extraer información y elaborar producciones personales, utilizando herramientas TIC en las que se incluya la obra de arte como objeto de estudio.
- Utilizar fuentes de información cinematográficas, literarias, textuales (historiográficas e históricas), tanto en formato digital como tradicional, para planificar los trabajos de investigación.
- Buscar, seleccionar y contrastar la información necesaria procedente de diferentes fuentes para poder llevar a cabo pequeñas investigaciones alrededor del fenómeno artístico.
- Elaborar producciones propias tanto en formato tradicional como en formato digital que expliquen el fenómeno artístico, utilizando la información seleccionada y mostrando un dominio adecuado de los conceptos artísticos.

- Compartir contenidos digitales utilizando herramientas en línea.

GEOGRAFÍA. 2º BACHILLERATO

Competencia específica 1.

- Analizar mediante métodos y técnicas geográficas las principales repercusiones territoriales relativas a los retos ecosociales más importantes que afronta España, y contrastarlos con los discursos oficiales o no oficiales que los abordan, identificando patrones y hábitos de consumo insostenibles que deterioran el espacio geográfico, y defendiendo el uso social responsable de los recursos.
- Identificar, describir y analizar mediante métodos y técnicas de la Geografía las principales repercusiones territoriales relativas a los retos ecosociales más importantes que afronta España.
- Contrastar los discursos oficiales y no oficiales que abordan las principales repercusiones territoriales relativas a retos ecosociales más importantes que afronta España con el resultado de análisis geográficos.
- Identificar patrones y hábitos de consumo insostenibles que deterioran de forma significativa el espacio geográfico español, utilizando procedimientos y datos geográficos.
- Utilizar argumentos en defensa del uso social sostenible y responsable de los recursos basándose en procedimientos y datos geográficos.

Competència específica 2.

- Explicar el espacio geográfico como sistema a partir del análisis de fuentes de información visuales, contrastando los paisajes naturales respecto de los humanizados, y argumentando la necesidad de la sostenibilidad como principio ineludible en las interacciones entre los grupos humanos y el medioambiente.
- Describir y explicar el espacio geográfico como sistema compuesto de subsistemas interrelacionados a partir del análisis de fuentes de información visuales.
- Identificar y comparar paisajes naturales y humanizados, indicando las principales diferencias existentes entre ambos a partir del análisis de fuentes de información visuales.
- Explicar las repercusiones en el espacio geográfico de la acción antrópica a partir del contraste entre paisaje humanizado y paisaje natural. Argumentar la necesidad de la sostenibilidad como principio ineludible en las interacciones entre los grupos humanos y el medioambiente.

Competència específica 3.

- Describir la diversidad natural de España y confrontarla con el contexto europeo, a través de sus características distintivas de relieve, clima, hidrografía y biodiversidad.
- Localizar e identificar en mapas las principales regiones naturales, geomorfológicas y bioclimáticas de España y de Europa.
- Describir sintéticamente la diversidad de las regiones naturales de España a través de sus características más destacadas de relieve, clima, hidrografía y biodiversidad.

- Describir sintéticamente la diversidad natural de las principales regiones naturales de Europa a través de sus características más destacadas de relieve, clima, hidrografía y biodiversidad.
- Confrontar las características de relieve, clima, hidrografía y biodiversidad de las regiones naturales de España con las del contexto europeo.

Competencia específica 4.

- Localizar y delimitar la escala de fenómenos físicos y humanos de diferente tipo, utilizando métodos y técnicas de la Geografía, especialmente las tecnologías de la información geográfica (TIG), así como de ciencias afines, en el análisis del espacio geográfico y en propuestas de actuación territorial.
- Localizar fenómenos físicos y humanos de diferente tipo, utilizando métodos y técnicas de la Geografía, especialmente las tecnologías de la información geográfica (TIG), y de ciencias afines.
- Delimitar la escala de fenómenos físicos y humanos de diferente tipo, utilizando métodos y técnicas de la Geografía, especialmente las tecnologías de la información geográfica (TIG) y de ciencias afines.
- Analizar el espacio utilizando métodos y técnicas de la Geografía, especialmente las tecnologías de la información geográfica (TIG), y de ciencias afines.
- Realizar propuestas de actuación territorial a partir de análisis del espacio realizado mediante métodos y técnicas de la Geografía, especialmente las tecnologías de la información geográfica (TIG), y de ciencias afines.

Competència específica 5.

- Elaborar y exponer trabajos que analicen las dinámicas globalizadoras que determinan las relaciones socioeconómicas y culturales mundiales y sus repercusiones en el territorio, promoviendo la dignidad humana y el respeto al medioambiente como forma de compromiso de una ciudadanía global.
- Elaborar trabajos que analicen las dinámicas globalizadoras que determinan las relaciones socioeconómicas y culturales mundiales y sus repercusiones en el territorio.
- Exponer trabajos que analicen las dinámicas globalizadoras que determinan las relaciones socioeconómicas y culturales mundiales y sus repercusiones en el territorio.
- Argumentar en favor de la dignidad humana a partir de trabajos que analicen las dinámicas globalizadoras que determinan las relaciones socioeconómicas y culturales mundiales y sus repercusiones en el territorio.
- Argumentar en favor del respeto al medioambiente a partir de trabajos que analicen las dinámicas globalizadoras que determinan las relaciones socioeconómicas y culturales mundiales y sus repercusiones en el territorio.

Competència específica 6.

- Explicar los desequilibrios territoriales de España y de su estructura demográfica y sociolaboral, con especial atención a la determinación de los procesos y decisiones que los han generado, así como a las principales medidas y políticas de cooperación y cohesión que los afrontan tanto a nivel nacional como europeo.

- Identificar, describir y explicar los principales desequilibrios territoriales de España y de su estructura demográfica y sociolaboral, con especial atención a la determinación de los procesos y decisiones que los han generado.
- Identificar, describir y valorar las principales medidas y políticas nacionales de cooperación y cohesión que afrontan los desequilibrios territoriales de España y de su estructura demográfica y sociolaboral.
- Identificar, describir y valorar las principales medidas y políticas europeas de cooperación y cohesión que afrontan los desequilibrios territoriales, con especial atención a su repercusión en España.
- Identificar y describir las repercusiones de las principales medidas y políticas de cooperación y cohesión, tanto nacionales como europeas, sobre los desequilibrios territoriales y de la estructura demográfica y sociolaboral de España.

Competencia específica 7.

- Participar en la elaboración de proyectos en equipo que analicen y propongan soluciones viables a situaciones problemáticas que afecten al espacio geográfico próximo, detallando las medidas y acciones correctoras y planificando su puesta en práctica.
- Participar en la elaboración de proyectos en equipo que analicen situaciones problemáticas que afecten al espacio geográfico próximo. Participar en la elaboración de proyectos en equipo que propongan soluciones viables a situaciones problemáticas que afecten al espacio geográfico próximo.

- Diseñar y planificar el procedimiento de puesta en práctica de las medidas correctoras y posibles soluciones a situaciones problemáticas que afecten al espacio geográfico próximo.
- Exponer de forma argumentada las medidas correctoras y las soluciones propuestas para abordar situaciones problemáticas que afecten al espacio geográfico próximo.

GEOGRAFIA I HISTÒRIA

CURS 2024-2025

BATXILLERAT

CRITERIS D' AVALUACIÓ

Criteris d'avaluació establerts en base al DECRET 108/2022, de 5 d'agost, del Consell, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de Batxillerat.

HISTÒRIA DEL MÓN CONTEMPORANI 1R BATXILLERAT

Competència específica 1.

- Cercar, seleccionar i emprar informació sobre el passat i el present en diferents tipus de fonts, avaluant de manera crítica el seu grau de fiabilitat i interès i aplicant els mètodes, tècniques i conceptes de la ciència històrica.
- Emprar les tècniques i els mètodes bàsics de la recerca en història per buscar informació sobre el passat i el present, i avaluar el seu grau d'interès i veracitat.
- Justificar la veracitat o correcció d'afirmacions sobre fets del passat i del present contingudes en diversos tipus de fonts, d'acord amb criteris científics.
- Elaborar síntesi i formular hipòtesis, individualment i en grup, sobre fets del passat i del present, i verificar la seva validesa a partir de fonts d'informació fiables. Interpretar i elaborar taules, gràfics i mapes amb informació històrica, tant en format analògic com digital.
- Acceptar la diversitat d'interpretacions historiogràfiques i reconèixer la provisionalitat i perfectibilitat del coneixement històric.

Competència específica 2.

- Descriure i contextualitzar els fets i processos més importants de la història contemporània, reconeixent-hi l' origen dels trets geopolítics, socials, econòmics i culturals del món actual i explicant-los per mitjà de la causalitat històrica.
- Construir relats o síntesi descriptius i/o explicatius sobre els fets i processos històrics més rellevants de la història del món contemporani.
- Identificar i classificar els tipus de relacions causals més habituals per a l' explicació del passat.
- Explicar les relacions causals que hi ha entre els fets i processos històrics del passat i les problemàtiques polítiques, econòmiques, socials i culturals més rellevants del present.
- Analitzar i comentar críticament fonts històriques primàries i secundàries, així com informació procedent dels mitjans de comunicació.

Competència específica 3.

- Analitzar les principals ideologies, revolucions i canvis polítics de l' època contemporània, així com els diferents règims polítics a què han donat lloc, avaluant críticament el seu caràcter democràtic o autoritari.
- Explicar l' origen, descriure els trets fonamentals i diferència entre si les principals ideologies polítiques de l' època contemporània.

- Identificar, descriure i analitzar els principals processos revolucionaris contemporanis, i explicar la seva influència sobre canvis històrics i règims polítics en contextos passats i presents.
- Expressar opinions informades i crítiques sobre el grau democràtic o autoritari de propostes i institucions polítiques del món actual, i particularment del propi entorn.

Competència específica 4.

- Analitzar l'evolució de les relacions internacionals i els conflictes bèl·lics de l'època contemporània, atenent les seves causes i conseqüències i valorant els esforços realitzats per mantenir la pau i fer complir els drets humans.
- Analitzar les causes, desenvolupament i conseqüències dels principals conflictes bèl·lics en l'època contemporània i reconèixer la seva importància com a factors de canvi històric.
- Cercar informació veraç i rellevant sobre conflictes i situacions actuals d'incompliment dels drets humans en el pla internacional i relacionar-los amb els seus precedents històrics.
- Emprar tècniques i mètodes propis de la disciplina històrica per a l'anàlisi i explicació de les relacions internacionals i de les causes i conseqüències dels conflictes.
- Identificar i valorar els principals esforços i contribucions de l'època contemporània per al manteniment de la pau internacional i el respecte als drets humans.

Competència específica 5.

- Identificar i analitzar els canvis demogràfics, econòmics, socials i culturals provocats per l' aplicació de diferents sistemes econòmics al llarg de l' època contemporània, comparant i valorant les seves conseqüències per a les condicions de vida de les persones.
- Identificar i diferenciar l' origen i trets dels diferents models d' organització econòmica i social proposats i aplicats al llarg de l' època contemporània.
- Analitzar i avaluar les repercussions socials, polítiques, culturals i mediambientals de diferents sistemes d' organització econòmica implantats en diversos espais geopolítics contemporanis.
- Realitzar judicis de valor i propostes de millora sobre diferents actuacions del passat o propostes de futur relatives al desenvolupament econòmic i les seves conseqüències socials i mediambientals.

Competència específica 6.

- Examinar els canvis i permanències en l' organització social de la població, investigant les aportacions dels diferents grups socials als processos històrics i adoptant una posició crítica enfront de les desigualtats socials i les situacions de discriminació.
- Incorporar al propi relat històric la diversitat de grups i moviments socials de la contemporaneïtat i analitzar les seves característiques i aportacions als processos de canvi històric.
- Identificar les causes, el desenvolupament, la resolució i les conseqüències dels principals conflictes socials de l' època contemporània.

- Avaluar la contribució de diferents moviments i agents socials de l' època contemporània a la millora de les condicions de vida de les persones.
- Reconèixer les desigualtats socials i altres situacions de discriminació de col·lectius en el passat i en el present, adoptant una actitud crítica enfront d'elles.

Competència específica 7.

- Identificar, definir i analitzar en el seu context els principals corrents i manifestacions culturals i artístics de l' època contemporània, valorant l' herència que suposen en si mateixes i reconeixent en els seus plantejaments l' origen de la cultura actual.
- Identificar i definir els principals corrents culturals i artístics de l' època contemporània, i interpretar el significat de les seves produccions materials i immaterials més significatives. Relacionar les noves formes, tècniques i canals d' expressió i comunicació propis de l' època contemporània amb les circumstàncies històriques i avenços tècnics que les han fet possibles.
- Reconèixer la vinculació i influències existents entre les formes d' expressió cultural desenvolupades en els darrers dos segles i els principals corrents artístics i culturals de l' època actual.
- Valorar la importància del patrimoni cultural i artístic contemporani com una herència de tota la humanitat que cal conèixer, respectar i preservar.

Competència específica 8.

- Reconèixer i analitzar els reptes més rellevants del món actual, analitzant el seu origen, causes i implicacions per al present i el futur, formant judicis personals informats, crítics i compromesos amb la millora de l' entorn.

- Identificar els principals conflictes, reptes i problemes del món actual i cercar informació contrastada i veraç sobre els seus orígens històrics, la seva evolució i els seus riscos presents i futurs.
- Elaborar i exposar, de manera individual i grupal, treballs de síntesi o projectes que analitzin i valorin els reptes del món actual, a partir d'informació procedent de fonts diverses i contrastades.
- Formar i expressar opinions pròpies, coherents, informades i crítiques, sobre problemes i reptes socials de rellevància local o global.
- Debatre sobre els principals problemes i reptes del present i formular propostes de millora.

Competència específica 9

- Incorporar la perspectiva de gènere en l' estudi de la història del món contemporani, investigant els moviments feministes en el seu context i adoptant una actitud proactiva al voltant de l' assoliment de la igualtat efectiva entre homes i dones.
- Emprar la perspectiva de gènere en l' estudi de la realitat històrica contemporània, per tal de reconèixer i analitzar la desigualtat existent entre homes i dones.
- Identificar i incorporar al relat històric les idees i moviments feministes de l' època contemporània, així com els seus protagonistes principals.
- Mostrar una actitud proactiva envers la igualtat efectiva entre homes i dones, així com sobre la prevenció de la violència de gènere.

HISTÒRIA D' ESPANYA. 2n BATXILLERAT

Competència específica 1.

- Comparar els diferents règims polítics de la història espanyola usant conceptes històrics, explicar els canvis i la continuïtat entre ells identificant les causes i reconèixer la seva empremta en el present.
- Construir una síntesi cronològicament ordenada i coherent, usant els termes adequats sobre fets, processos i personatges rellevants dels diferents règims polítics des de la fi de la Monarquia absoluta fins a l' actualitat.
- Elaborar judicis propis sobre la diferent rellevància dels textos constitucionals dels diferents règims polítics, com a garantia dels drets i llibertats dels espanyols.
- Aportar possibles motius sobre el canvi, la continuïtat i la causalitat, així com de la diferent rellevància atorgada a uns fets històrics sobre altres en diferents moments del passat i en el present.

Competència específica 2.

- Cercar, identificar i seleccionar la informació referent a esdeveniments i processos històrics a partir de diferents fonts documentals, duent a terme una anàlisi crítica de la informació que proporcionen.
- Identificar la informació sobre el passat i desenvolupar tècniques de crítica de les fonts històriques, analitzant el seu origen, fiabilitat i rellevància.
- Utilitzar la informació contesa en diferents fonts documentals per explicar processos històrics i per entendre la seva transcendència en el món actual.

- Detectar i rebutjar prejudicis o estereotips no fonamentats en fets i sabers, sinó en opinions que no han estat contrastades ni obtingudes a partir de fonts veraces.

Competència específica 3.

- Contrastar les identitats individuals amb les col·lectives, reconeixent l'existència d'identitats múltiples en construcció que s'han de respectar i valorar.
- Analitzar l' origen de les identitats regionals i nacionals que s' han anat construint en la història contemporània espanyola, reconeixent la diversitat d' identitats, així com els diferents sentiments de pertinença i símbols comuns.
- Identificar els principals processos polítics, culturals i administratius que han contribuït a la construcció de la nació espanyola.
- Elaborar judicis propis sobre els resultats de les principals accions dutes a terme per part de col·lectius socials o de les Administracions en el procés de construcció de les identitats nacionals i regionals, entenent que és un procés en contínua estructuració.

Competència específica 4.

- Explicar l' evolució de l' economia espanyola, reconeixent els progressos assolits i les limitacions persistents en l' evolució del nivell de vida, les condicions laborals i la cohesió social al llarg del temps, així com la seva repercussió en la sostenibilitat, prenent en consideració les desigualtats socials i territorials.
- Descriure l' evolució econòmica espanyola, tenint en compte la dels països del seu entorn, valorant els seus efectes quant a la desigualtat social, desequilibris territorials i degradació ambiental.

- Elaborar judicis propis sobre el procés de modernització econòmica i social a l' Espanya contemporània, a partir de l' anàlisi de fonts històriques i dels debats historiogràfics existents sobre el desenvolupament.
- Contextualitzar els conceptes de progrés i modernització en diferents moments històrics, entenent que són processos de múltiples causes.
- Identificar les mesures adoptades per l' Estat per assolir el benestar de la població.

Competència específica 5.

- Reconèixer l' origen de la diversitat ideològica de les diferents cultures polítiques en l' evolució històrica espanyola.
- Explicar les causes de la conformació de les diferents cultures polítiques, tenint en compte la diversitat de condicions de vida que ha donat lloc a conflictivitats socials al llarg de la història espanyola.
- Identificar i contextualitzar les principals cultures polítiques, les seves formes d' organització i els seus projectes polítics, analitzant les motivacions que han conduït alguns subjectes a dur a terme diferents accions, així com les mesures conseqüents adoptades per l' Estat.
- Generar opinions argumentades i contrastades sobre la funció que han desenvolupat les diferents ideologies en l' estructura social i política de l' Espanya contemporània.

Competència específica 6.

- Contextualitzar la posició espanyola en la història del món, assenyalant particularitats i semblants de la seva evolució històrica i tenint en compte els compromisos actuals amb l' europeisme, la cooperació i la seguretat conjunta.
- Reconèixer el valor geoestratègic d' Espanya en l' evolució històrica contemporània, així com la seva influència en les relacions internacionals.
- Identificar els principals compromisos de l' Estat espanyol, tant els derivats de la seva integració a la Unió Europea com els que corresponen a un país compromès amb la cooperació, solidaritat i exercici de la ciutadania ètica.
- Assenyalar els reptes globals, caracteritzant les singularitats i l' evolució del cas espanyol respecte a altres països europeus i les seves connexions amb processos històrics rellevants, detectant els estereotips que estan associats.

Competència específica 7.

- Incorporar la perspectiva de gènere en l' anàlisi històrica, promovent actituds de reivindicació de la igualtat efectiva entre dones i homes.
- Introduir la perspectiva de gènere en l' observació i l' anàlisi de la realitat històrica, recuperant figures individuals i col·lectives que hagin contribuït a l' emancipació femenina i a l' equiparació de drets entre ambdós gèneres.
- Identificar els mecanismes de dominació que han generat i mantingut la desigualtat entre homes i dones, els rols assignats i els espais d' activitats ocupats tradicionalment per les dones.

- Analitzar fonts literàries i artístiques que contribueixen a entendre el rol de les dones en la història espanyola.

Competència específica 8.

- Reconèixer el valor del patrimoni cultural i històric com a conformador de la memòria col·lectiva, participant en l'elaboració i difusió de propostes que afavoreixin la seva preservació i valoració.
- Identificar les característiques més destacades dels elements patrimonials existents en la història contemporània espanyola.
- Realitzar treballs de recerca històrics i historiogràfics que generin productes relacionats amb la memòria col·lectiva sobre esdeveniments, personatges o elements patrimonials d'interès.
- Participar en l'elaboració i difusió de propostes que afavoreixin la preservació i valoració del patrimoni històric, i es consideren un bé comú que cal protegir

HISTÒRIA DE L' ART. 2n BATXILLERAT

Competència específica 1

- Elaborar una definició de l'obra d'art tenint en compte les aportacions realitzades per la historiografia artística.
- Recaptar informació sobre els canvis produïts en la concepció de l'art en diferents moments històrics i en diverses cultures.
- Comparar les diferents concepcions que sobre l'obra d'art ha aportat la historiografia artística.

- Debatre sobre el concepte d' art utilitzant les aportacions més importants realitzades per la historiografia artística i incloent-hi una reflexió pròpia.
- Elaborar una definició de l' obra d' art que inclogui la informació extreta de fonts historiogràfiques, la reflexió realitzada sobre ella i les conclusions a les quals s' hagi arribat després del procés de debat.
- Valorar i respectar la diversitat de manifestacions artístiques tant del passat, com del present.

Competència específica 2

- Identificar les diferents funcions que l' obra d' art ha desenvolupat al llarg del temps, descriure-les i comparar-les realitzant apreciacions personals.
- Identificar en l' obra d' art un mitjà de comunicació i de gaudi estètic inherent a la condició humana.
- Analitzar una obra d' art significativa identificant i explicant la funció per a la qual va ser creada.
- Relacionar la funció de les obres d' art tant amb les circumstàncies dominants de l' època en què van ser creades com amb la mà creadora que els va donar forma.
- Assenyalar els diferents papers que en l' actualitat pot tenir l' obra d' art, ressaltant la diversitat de funcions que exerceix i detectant les polèmiques en què es pot veure immersa.

Competència específica 3

- Identificar, caracteritzar i comparar els principals estils artístics que s' han succeït al llarg de la història, utilitzant-los per classificar les obres d' art més representatives a diferents escales.
- Identificar i descriure els estils més importants de la Història de l' Art.
- Ubicar obres d' art tant locals com globals en els estils artístic que les van crear i assenyalar els seus trets estilístics més importants.
- Detectar algunes personalitats creadores que van ser capaces de sortir-se de l' esquema estilístic dominant en la seva època i valorar l' avenç que va suposar la seva obra.
- Manifestar interès i respecte per la diversitat artística de les societats humanes.

Competència específica 4

- Explicar l' obra d' art interpretant correctament el seu llenguatge artístic i les seves característiques estilístiques, identificant els missatges que transmet i incloent en les explicacions els conceptes fonamentals, termes i vocabulari propis de la matèria.
- Localitzar els elements formals, tècnics, simbòlics i estilístics que formen part del llenguatge artístic implícit en una obra d' art.
- Aplicar un mètode de comentari artístic que permeti interpretar l'obra d'art identificant tant els elements intrínsecs (materials, formes i símbols) com els extrínsecs (mà creadora, clientela i condicions economicoso-socials).
- Elaborar explicacions d' obres d' art basades en el mètode de comentari artístic establert, utilitzant la terminologia i el vocabulari específic de la matèria i diversos formats tant orals com escrits.

- Expressar sentiments propis davant les creacions artístiques, respectant la diversitat de percepcions davant l'obra d'art i superant estereotips i prejudicis.

Competència específica 5

- Identificar i explicar l'obra de dones creadores dins la història de l'art i visibilitzar les seves aportacions més importants.
- Identificar les obres de dones artistes al llarg de la història de l'art.
- Realitzar biografies de dones artistes per ser exposades a través d'escrits o produccions digitals que incloguin les seves aportacions i obres més importants.
- Analitzar críticament la imatge que s'ha donat de la dona en la història de l'art, mitjançant l'anàlisi comparativa d'obres de diferents èpoques en què estigui representada la figura femenina.
- Mostrar una actitud compatible amb la defensa de la igualtat entre homes i dones a l'hora de treballar amb obres d'art.

Competència específica 6

- Analitzar el patrimoni artístic, ressaltant la seva capacitat per conformar identitats individuals i col·lectives, valorant la seva aportació a la cultura i reconeixent el seu paper com a element dinamitzador de l'economia.
- Identificar i analitzar la presència de l'art en la vida quotidiana, assenyalant els seus vincles amb la realitat social i valorant la seva utilització com a objecte de consum.
- Definir les categories de protecció dels elements artístics més importants que contempla la legislació.

- Valorar el patrimoni artístic a nivell local i global, identificar les seves característiques principals i participar de manera activa en la conservació del més proper.

Competència específica 7

- Utilitzar recursos variats per extreure informació i elaborar produccions personals, utilitzant eines TIC en les quals s'inclogui l'obra d'art com a objecte d'estudi.
- Utilitzar fonts d'informació cinematogràfiques, literàries, textuais (historiogràfiques i històriques), tant en format digital com tradicional, per planificar els treballs de recerca.
- Cercar, seleccionar i contrastar la informació necessària procedent de diferents fonts per poder dur a terme petites investigacions al voltant del fenomen artístic.
- Elaborar produccions pròpies tant en format tradicional com en format digital que expliquin el fenomen artístic, utilitzant la informació seleccionada i mostrant un domini adequat dels conceptes artístics.
- Compartir continguts digitals utilitzant eines en línia.

GEOGRAFIA. 2n BATXILLERAT

Competència específica 1.

- Analitzar mitjançant mètodes i tècniques geogràfiques les principals repercussions territorials relatives als reptes ecosocials més importants que afronta Espanya, i contrastar-los amb els discursos oficials o no oficials que els aborden, identificant patrons i hàbits de consum insostenibles que deterioren l'espai geogràfic, i defensant l'ús social responsable dels recursos.

- Identificar, descriure i analitzar mitjançant mètodes i tècniques de la Geografia les principals repercussions territorials relatives als reptes ecosocials més importants que afronta Espanya.
- Contrastar els discursos oficials i no oficials que aborden les principals repercussions territorials relatives a reptes ecosocials més importants que afronta Espanya amb el resultat d' anàlisis geogràfiques.
- Identificar patrons i hàbits de consum insostenibles que deterioreen de forma significativa l' espai geogràfic espanyol, utilitzant procediments i dades geogràfiques.
- Utilitzar arguments en defensa de l' ús social sostenible i responsable dels recursos basant-se en procediments i dades geogràfiques.

Competència específica 2.

- Explicar l' espai geogràfic com a sistema a partir de l' anàlisi de fonts d' informació visuals, contrastant els paisatges naturals respecte dels humanitzats, i argumentant la necessitat de la sostenibilitat com a principi ineludible en les interaccions entre els grups humans i el medi ambient.
- Descriure i explicar l' espai geogràfic com a sistema compost de subsistemes interrelacionats a partir de l' anàlisi de fonts d' informació visuals.
- Identificar i comparar paisatges naturals i humanitzats, indicant les principals diferències existents entre ambdós a partir de l' anàlisi de fonts d' informació visuals.

- Explicar les repercussions en l' espai geogràfic de l' acció antròpica a partir del contrast entre paisatge humanitzat i paisatge natural. Argumentar la necessitat de la sostenibilitat com a principi ineludible en les interaccions entre els grups humans i el medi ambient.

Competència específica 3.

- Descriure la diversitat natural d' Espanya i confrontar-la amb el context europeu, a través de les seves característiques distintives de relleu, clima, hidrografia i biodiversitat.
- Localitzar i identificar en mapes les principals regions naturals, geomorfològiques i bioclimàtiques d' Espanya i d' Europa.
- Descriure sintèticament la diversitat de les regions naturals d' Espanya a través de les seves característiques més destacades en relleu, clima, hidrografia i biodiversitat.
- Descriure sintèticament la diversitat natural de les principals regions naturals d' Europa a través de les seves característiques més destacades de relleu, clima, hidrografia i biodiversitat.
- Confrontar les característiques de relleu, clima, hidrografia i biodiversitat de les regions naturals d' Espanya amb les del context europeu.

Competència específica 4.

- Localitzar i delimitar l'escala de fenòmens físics i humans de diferent tipus, utilitzant mètodes i tècniques de la Geografia, especialment les tecnologies de la informació geogràfica (TIG), així com de ciències afins, en l'anàlisi de l'espai geogràfic i en propostes d'actuació territorial.

- Localitzar fenòmens físics i humans de diferent tipus, utilitzant mètodes i tècniques de la Geografia, especialment les tecnologies de la informació geogràfica (TIG), i de ciències afins.
- Delimitar l'escala de fenòmens físics i humans de diferent tipus, utilitzant mètodes i tècniques de la Geografia, especialment les tecnologies de la informació geogràfica (TIG) i de ciències afins.
- Analitzar l'espai utilitzant mètodes i tècniques de la Geografia, especialment les tecnologies de la informació geogràfica (TIG), i de ciències afins.
- Realitzar propostes d'actuació territorial a partir d'anàlisi de l'espai realitzat mitjançant mètodes i tècniques de la Geografia, especialment les tecnologies de la informació geogràfica (TIG), i de ciències afins.

Competència específica 5.

- Elaborar i exposar treballs que analitzin les dinàmiques globalitzadores que determinen les relacions socioeconòmiques i culturals mundials i les seves repercussions en el territori, promovent la dignitat humana i el respecte al medi ambient com a forma de compromís d'una ciutadania global.
- Elaborar treballs que analitzin les dinàmiques globalitzadores que determinen les relacions socioeconòmiques i culturals mundials i les seves repercussions en el territori.
- Exposar treballs que analitzin les dinàmiques globalitzadores que determinen les relacions socioeconòmiques i culturals mundials i les seves repercussions en el territori.

- Argumentar en favor de la dignitat humana a partir de treballs que analitzin les dinàmiques globalitzadores que determinen les relacions socioeconòmiques i culturals mundials i les seves repercussions en el territori.
- Argumentar en favor del respecte al medi ambient a partir de treballs que analitzin les dinàmiques globalitzadores que determinen les relacions socioeconòmiques i culturals mundials i les seves repercussions en el territori.

Competència específica 6.

- Explicar els desequilibris territorials d' Espanya i de la seva estructura demogràfica i sociolaboral, amb especial atenció a la determinació dels processos i decisions que els han generat, així com a les principals mesures i polítiques de cooperació i cohesió que els afronten tant a nivell nacional com europeu.
- Identificar, descriure i explicar els principals desequilibris territorials d' Espanya i de la seva estructura demogràfica i sociolaboral, amb especial atenció a la determinació dels processos i decisions que els han generat.
- Identificar, descriure i valorar les principals mesures i polítiques nacionals de cooperació i cohesió que afronten els desequilibris territorials d' Espanya i de la seva estructura demogràfica i sociolaboral.
- Identificar, descriure i valorar les principals mesures i polítiques europees de cooperació i cohesió que afronten els desequilibris territorials, amb especial atenció a la seva repercussió a Espanya.

- Identificar i descriure les repercussions de les principals mesures i polítiques de cooperació i cohesió, tant nacionals com europees, sobre els desequilibris territorials i de l'estructura demogràfica i sociolaboral d'Espanya.

Competència específica 7.

- Participar en l'elaboració de projectes en equip que analitzin i proposin solucions viables a situacions problemàtiques que afectin l'espai geogràfic proper, detallant les mesures i accions correctores i planificant la seva posada en pràctica.
- Participar en l'elaboració de projectes en equip que analitzin situacions problemàtiques que afectin l'espai geogràfic proper. Participar en l'elaboració de projectes en equip que proposin solucions viables a situacions problemàtiques que afectin l'espai geogràfic proper.
- Dissenyar i planificar el procediment de posada en pràctica de les mesures correctores i possibles solucions a situacions problemàtiques que afectin l'espai geogràfic proper.
- Exposar de forma argumentada les mesures correctores i les solucions proposades per abordar situacions problemàtiques que afectin l'espai geogràfic proper.